

Sygn. VPa 58/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Marczyńska

Sędziowie: SSO Beata Łapińska, SSR(del.) Urszula Sipińska-Sęk (spr.)

Protokolant: Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa W. T. (1)

przeciwko (...) S.A. w W.

o przywrócenie do pracy

na skutek apelacji pozwanego (...) S.A. w W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 31 stycznia 2014r. sygn. IV P 232/13

uchyla zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym, drugim, trzecim i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za instancję odwoławczą.

Sygn. akt V Pa 58/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 1 grudnia 2011 roku powód W. T. (1) wniósł o uznanie za bezskuteczne oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy dokonanego przez (...) S.A. w W. lub przywrócenie do pracy, bądź też zasądzenie od pozwanej odszkodowania w wysokości 20.000 złotych. W pozwie powód wniósł o ustanowienie dla niego adwokata lub radcy prawnego z urzędu.

Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2012 roku, wydanym w sprawie IVP 305/11, Sąd Rejonowy – Sąd Pracy w Piotrkowie Tryb. oddalił powództwo W. T. (1) przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. o przywrócenie do pracy i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją powód. Skarżący podniósł zarzuty naruszenia prawa materialnego:

- art. 52 § 1 punkt 1 k.p.;

- art. 54 k.p. poprzez przyjęcie za udowodnione wystąpienia przesłanek z tego przepisu, gdy faktycznie nie doszło do wykazania zaistnienia przyczyny podanej w piśmie pracodawcy dopuszczenia się przez powoda ciężkiego naruszenia

obowiązków pracowniczych polegającego na bezprawne doładowaniu pakietem złotych numerów kont w ramach usługi (...), gdy powód w ogóle dla tych numerów w ramach tej usługi doładowań nie wykonał;

- art. 52 § 2 k.p. poprzez błędne uznanie przez sąd, że doszło do zachowania przez pracodawcę terminu jednomiesięcznego przewidzianego dla dopuszczalności zastosowania przez pracodawcę trybu rozwiązania umowy z art. 52 § 1 k.p.

- oparcie uzasadnienia na błędnych ustaleniach faktycznych i nie ustalenie prawidłowo na podstawie dowodów, kiedy było możliwe zawarcie umowy z klientem na usługę (...) (także na inne usługi sprzedawanych przez powoda) bez wprowadzenia numeru doładowanego, a następnie czy i kiedy pojawiła się możliwość wpisania do umowy numeru doładowanego po zawarciu umowy.

- art. 52 § 3 k.p. z uwagi na nie zasięgnięcie przez pracodawcę w sprawie zwolnienia powoda od Związku Zawodowego (...) S.A. oraz Firm pracujących na rzecz TP „Błękitna linia”, którego powód jest członkiem.

Ponadto skarżący zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego:

- art. 233 k.p.c. poprzez pogwałcenie zasady swobodnej oceny dowodów i art. 328 § 2 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia nie zawierającego ustawowych elementów w szczególności rozważań odnoszących się do okoliczności faktycznych i prawnych podnoszonych przez powoda w toku procesu w szczególności nie rozważenia kwestii sprzeczności przyczyny podanej w piśmie wiążącym umowę o pracę ze stanem faktycznym;

- nie rozpatrzenie przez sąd wniosku o udzielenie pełnomocnika z urzędu.

Wskazując na powyższe podstawy apelacji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uwzględnienie powództwa oraz zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów w postępowaniu odwoławczym, bądź ewentualnie o uchylene orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2013 roku wydanym w sprawie V Pa 139/12 Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie przed Sądem Rejonowym Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania, pozostawiając mu orzeczenie o kosztach postępowania za drugą instancję.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiło ustalenie, że dotknięte było ono nieważnością, gdyż toczyło się ono w sytuacji, gdy Sąd Rejonowy w ogóle nie rozpoznał wniosku powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 31 stycznia 2014 roku Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. w sprawie sygn. akt IV P 232/12 przywrócił powoda W. T. (1) do pracy w (...) S.A. w W. na dotychczasowych warunkach, zasądził od (...) S.A. w W. na rzecz W. T. (1) wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, tj. za okres od 24 listopada 2011 roku do dnia podjęcia pracy, nie więcej niż za 3 miesiące, liczone według stawki miesięcznej 4.733,77 zł, płatne pod warunkiem podjęcia przez W. T. (1) pracy w (...) S.A. w W., zasądził od (...) S.A. w W. na rzecz W. T. (1) kwotę 442,80 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego z urzędu przez radcę prawnego M. A. oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Podstawą powyższego rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

W. T. (1) w (...) S.A. rozpoczął pracę w 2003r., pracował na różnych stanowiskach, ostatnio na stanowisku konsultanta ds. sprzedaży w dziale centrum sprzedaży bezpośredniej (...) i (...). Jego wynagrodzenie wynosiło 4.733.77zł.

Pracodawca oświadczeniem z dnia 21.XI.11r. rozwiązał z powodem umowę o pracę bez wypowiedzenia jako przyczyny wskazując ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych polegające na tym, że w okresie działania promocji (...)w okresie 2010-2011 świadomie dokonał nadużycia wykorzystując zajmowane stanowisko i wykonywane zadania, polegającego na piętnastokrotnym doładowaniu swojego numeru, osób spokrewnionych oraz znajomych środkami z pakietu złotych klientów korzystających z usługi (...), w celu uzyskania korzyści sześciokrotnie wskazał numer telefonu należący do O. F., czterokrotnie numer należący do I. F., trzykrotnie numer należący do M. T. oraz dwukrotnie numer zarejestrowany na siebie do otrzymania promocyjnych doładowań pakietu złotych z kont klientów. Działanie miało na celu uzyskanie korzyści majątkowych przez pracownika, osoby bliskie i znajomych pracownika, jednocześnie było działaniem na szkodę pracodawcy, zachowaniem swoim pracownik naruszył postanowienia kodeksu Etyki (...)w zakresie etycznego postępowania i dbania o dobro pracodawcy i jego mienie .

Strona pozwana na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia 31.XII.r. dokonała zmiany nazwy na (...) S.A.

Powód oraz inni pracownicy sprzedawcy od 2009 zajmowali się m.in. sprzedażą usługi (...), (...)i (...). Wszystkie te usługi była to sprzedaż Internetu (kablowego, radiowego, o innej częstotliwości). W ramach sprzedaży Internetu dla klientów był promocja pakietu złotych, był to bonus w postaci doładowania na odpowiedni numer telefonu pewnej wartości jednostek taryfowych. Pakiet złotych funkcjonował dla telefonów z sieci (...), komórkowych oraz na kartę. Klient kupujący Internet nie mógł wskazać do umowy numeru telefonu z innej sieci.

Pracownicy dokonywali sprzedaży posługując się programem operacyjnym O.. W programie tym pracownicy dokonując sprzedaży i posługując się nim nie mogli pominąć wskazania numeru dla doładowania go pakietem złotych, program nie generował, nie zatwierdzał umowy sprzedaży Internetu bez wskazania numeru telefonu. W przypadku nieposiadania przez klienta telefonu z sieci (...)przez klienta i odmowy zakupienia telefonu na kartę sprzedawcy wpisywali do umów numery telefonów, które znali. Były to telefony osób im bliskich bądź ich własne numery. Tak też postąpił powód, wskazał numery telefonu swej siostrzenicy O. F., swojej siostry I. F., bratowej M. T. i numer swojego telefonu. Doładowania na te numery nastąpiły z kont różnych klientów, tzn, powód doładował numery z umów zawieranych z różnymi osobami.

Pracownicy zgłaszali trudności z obsługą systemu O. swym przełożonym, ale nie uzyskali od nich żadnej pomocy, musieli pracować na tych narzędziach jaki mieli do dyspozycji.

W okresie od września do października 2011r. zespół Efektywności Sprzedaży pozwanej spółki przeprowadził działania, których przedmiotem było sprawdzenie zgłaszanych nieprawidłowości w procesie aktywacji usługi pakietu złotych. Dokonano ustalenia, że część sprzedawców dokonując sprzedaży Internetu doładowywali pakietem złotych nie klienta, który zakupił Internet, ale inne osoby, w tym osoby bliskie. W spółce przyjęto zasadę, że przy ilości takich doładowań przekraczających 6 pracownik zostanie zwolniony dyscyplinarnie.

Powód W. T. (1) w trakcie wyjaśniania nieprawidłowości został w dniu 16.XI.11r. wysłuchany przez przedstawicieli firmy (k-11-12). W dniu następnym 17.XI.11r. skierował do D. Centrum Sprzedaży Bezpośredniej (...) i (...) Ł. maila z wyjaśnieniami (k-207-208). W obydwóch tych dokumentach powód nie powoływał się na nieprawidłowo funkcjonujący system O..

Sąd Rejonowy dał wiarę twierdzeniom powoda i świadków strony powodowej, iż praca w systemie O. wymuszała na sprzedawcach wskazywanie numeru telefonu dla dokonania doładowań pakietem złotych przy zawieraniu umowy sprzedaży Internetu. Zeznania świadków i wyjaśnienia powoda były dla Sądu Rejonowego w tym zakresie jednoznaczne. (...) nie zezwalał na zawarcie umowy sprzedaży Internetu bez wskazania numeru telefonu z sieci (...) lub telefonu na kartę także z tej sieci. Dlatego sprzedawcy aby dokonać sprzedaży Internetu dla klienta, który nie miał telefonu w sieci (...) i nie chciał zakupić telefonu na kartę z tej sieci dokonywali doładowań na znane sobie numery

telefonów, w tym numery osób bliskich. A jednocześnie informowali klienta, że w przypadku zmiany stanowiska i zakupu telefonu z tej sieci pakiet złotych może być na ich wniosek przekazany na ten numer.

Zeznania świadka M. C. (1) nie mogły odnieść skutku w postaci uznania za niewiarygodne zeznań pozostałych świadków i twierdzeń powoda. Jakkolwiek świadek ten zeznał, że nie było konieczności podania numeru telefonu dla zawarcia umowy sprzedaży Internetu, to jednak swoje tezy opiera o działania, jakie były podejmowane z uwagi na toczące się procesy, jakie stronie pozwanej wytoczyli dyscyplinarnie sprzedawcy. Wówczas wygenerowano instrukcję obsługi, w której zawarta jest informacja o możliwości pominięcia przy zawieraniu umowy sprzedaży internetu numeru telefonu dla doładowania go pakietem złotych. A to działo się w roku 2012, a więc już po zwolnieniu powoda i innych sprzedawców.

Nie mógł też w ocenie Sądu Rejonowego odnieść skutku argument strony pozwanej, że świadkowie tworzyli wraz powodem jakąś linię obrony, sam fakt że dana osoba została zwolniona z pracy nie może sam z siebie skutkować uznaniem jej zeznań za niewiarygodne.

Jak wskazał Sąd Rejonowy powód zatrudniony na stanowisku konsultanta ds. sprzedaży bezpośredniej zajmował się sprzedażą usług (...), (...) i (...)(...)o. Swoje obowiązki wykonywał posługując się dostarczonym przez pracodawcę systemem operacyjnym O.. (...) ten nie działał w sposób prawidłowy, nie dawał możliwości zawarcia umowy sprzedaży bez doładowania pakietu złotych na numer telefonu z sieci (...) bądź telefonu na kartę. Klienci kupujący Internet nie zawsze chcieli doładowania telefonu lub też nie mieli telefonu odpowiadającego właściwościom koniecznym dla doładowania pakietem złotych. Aby więc sprzedać usługę (...) powód doładowywał pakietem złotych numery członków swojej rodziny.

O problemach z systemem O. powód i inni sprzedawcy informowali swych przełożonych, nie uzyskali jednak żadnej pomocy.

W ocenie Sądu Rejonowego działania powoda nie mogły być uznane za ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych. Jak wskazał Sąd Rejonowy ciężkim naruszeniem obowiązków pracowniczych jest takie naruszenie tych obowiązków, które jest uchybieniem obowiązkom zawinionym i zagraża interesom pracodawcy, interesom majątkowym czy też innego rodzaju, jak choćby właściwa atmosfera i dyscyplina pracy, dbanie o dobro pracodawcy itp.

Strona pozwana uchwaliła kodeks etyki Grupy TP. Zgodnie z jego postanowieniami pracownik ma dbać o dobro pracodawcy i jego mienie. Powód w okresie zatrudnienia sprzedawał wiele usług internetowych, sprzedawał również usługi (...), (...) i (...)(...)o. Zawarcie umowy z klientem przysporzyło pracodawcy korzyści. Przysporzenia tych korzyści dokonał powód posługując się ułomnym systemem operacyjnym O.. Nikt nie udzielił jemu i podobnym pracownikom pomocy w zakresie zapewnienia im do posługiwania się takim systemem operacyjnym, który będzie mógł działać we wszelkich konfiguracjach, w tym również nie przekazując klientowi pakietu złotych.

W takiej sytuacji w ocenie Sądu Rejonowego powodowi nie można było postawić zarzutu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. Nie było więc podstaw do rozwiązania z nim umowy o pracę w trybie art. 52 §1 pkt 1 kp. Decyzja zakładu pracy była w ocenie Sądu Rejonowego, sprzeczna z art. 52kp., a wobec powyższego zasadne było żądanie przywrócenia powoda do pracy (art.56 §1kp).

Jak wskazał Sąd Rejonowy powodowi na podstawie art. 57§1 kp przysługiwało wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, jednak nie więcej niż za 3 miesiące. Dlatego Sąd Rejonowy zasądził na rzecz W. T. (1) wynagrodzenie według stawki miesięcznej 4.733.77zł.

Sąd Rejonowy natomiast nie uznał za zasadne żądanie zasądzenia kwoty 20.000.00zł odszkodowania na podstawie porozumienia z 24.X.11r. Porozumienie to przewidywało prawo do dodatkowego odszkodowania dla pracownika, który wyrazi zgodę na rozwiązanie stosunku pracy, a jego stanowisko zostanie zlikwidowane. Takie okoliczności nie zachodziły w sprawie niniejszej, nie było podstaw do przyjęcia, że stanowisko powoda jest stanowiskiem, które w

2011r. było przewidziane do likwidacji. A stosunek pracy z powodem nie został rozwiązany po wyrażeniu przez niego zgody na odejście ze spółki.

W tym zakresie Sąd Rejonowy powództwo oddalił.

Na podstawie art. 98, 108 kpc i §11 rozp. MS z dnia 28.IX.02r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych ... (t.j.Dz. U. Nr 490 z 2013r.) Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda koszty zastępstwa procesowego z urzędu w zakresie, w jakim powództwo zostało uwzględnione.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości pełnomocnik pozwanego, zarzucając mu naruszenie:

1. przepisów prawa materialnego - art. 52 § 1 punkt 1) i art. 56 kodeksu pracy poprzez uznanie, że rozwiązanie stosunku pracy zostało dokonane z naruszeniem przepisów prawa i zasadne jest przywrócenie powoda do pracy, podczas gdy powód dokonał wielokrotnie przekazania świadczeń (bonusów) należnych klientom na rzecz członków rodziny, swoim dysponując tym samym majątkiem pozwanej w sposób nieuprawniony;

2. przepisów art. 217 paragraf 1 w związku z art. 227 kodeksu postępowania cywilnego poprzez nie uwzględnienie wniosków dowodowych zgłoszonych przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew i w trakcie postępowania, w tym w piśmie z dnia 7 stycznia 2014 roku, co miało istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia spawy; brak odniesienia się Sadu do zgłoszonych wniosków dowodowych strony pozwanej; co spowodowało faktyczne pozbawienie strony pozwanej obrony jej praw (art. 379 punkt 5 kodeksu postępowania cywilnego);

3. przepisów art. 233 kodeksu postępowania cywilnego w zakresie braku wszechstronnej oceny zebranego materiału dowodowego, nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy, jak też sprzeczność ustaleń dokonanych przez Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim z zebraniem materiałem dowodowym w sprawie. Nie zostały wyjaśnione istotne okoliczności sprawy w zakresie przekazywania korzyści z umów klientów na rzecz członków rodziny powoda, jak też nie uwzględniono przy ocenie zeznań świadków, którzy zostali zwolnieni z podobnych powodów jak W. T. oraz są w sporze z pozwaną, wskazywanie rzekomego nieprawidłowego działania systemu O. jako przyjętej linii obrony (w sprawach trzech świadków powoda zapadły wyroki oddalające) . Sąd Rejonowy pomimo ustalenia, że powód w wyjaśnieniach (k11-12) ani też w późniejszym piśmie, kiedy zwracał się do pozwanej o zmianę decyzji dotyczącej rozwiązania stosunku pracy (k 207-208) nie wskazał na jakiegokolwiek nieprawidłowości systemu O. nie uzasadnił, stosując zasady logiki, dlaczego uznał za prawdziwe wskazanie takich okoliczności wiele miesięcy później, podczas gdy oczywistym jest, że w pierwszej kolejności każdy wskazałby od razu okoliczność, która byłaby przyczyną działania powoda, niezależną od niego, z powodu której otrzymał rozwiązanie stosunku pracy w trybie art. 52 kodeksu pracy. Sąd Rejonowy nie odniósł się do całości zeznań M. C. ani też nie ustosunkował się do złożonych w sprawie dokumentów,

4. przepisów art. 98 kodeksu postępowania cywilnego w związku z paragrafem 11 ust. 1 punkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości co do wysokości kosztów postępowania zasądzonych na rzecz powoda liczonych od wartości kwoty odszkodowania, które to przepisy mają zastosowanie do innych roszczeń określonych wyraźnie w rozporządzeniu. W zakresie roszczenia o przywrócenie do pracy obowiązują postanowienia § 12 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia i kwota ustalonej stawki wynosi 60 złotych.

Wskazując na powyższe wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w części w zakresie punktów 1, 2 i 3 wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie na rzecz pozwanego od powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w części co do punktów 1-3 i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Pełnomocnik powoda w odpowiedzi na apelację wnosił

o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania przed sądem drugiej instancji w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Apelacja jest zasadna i czyni skutek w postaci uchylecia zaskarzonego wyroku.

Sąd Okręgowy uchylając poprzednio wyrok Sądu Rejonowego zniósł przeprowadzone przed tym Sądem postępowanie z powodu stwierdzonej nieważności postępowania. Nieważność postępowania przed Sądem Rejonowym wobec nierozpoznania zawartego w pozwie wniosku powoda o przyznanie pełnomocnika z urzędu zachodziła od samego początku. W konsekwencji również postępowanie sądowe zostało zniesione od samego początku. Sąd Rejonowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy wobec zniesienia toczącego się przed nim postępowania był zatem zobowiązany do ponowienia uprzednio przeprowadzonego – jako dotkniętego nieważnością – postępowania dowodowego. Zwłaszcza, że strona pozwana konsekwentnie podtrzymywała wszystkie zgłoszone w sprawie wnioski dowodowe (zarówno te objęte odpowiedzią na pozew o przesłuchanie: J. R., A. K., R. S., S. S., A. S. jak i w piśmie procesowym z dnia 13 stycznia 2014r. o przesłuchanie M. D.), za wyjątkiem dowodu z zeznań świadka R. N.. Pomimo to Sąd Rejonowy ograniczył postępowanie dowodowe do zeznań świadków strony powodowej (G. B., T. N., M. P. oraz D. P. (1)) oraz jednego świadka strony pozwanej M. C. (1). Jednocześnie Sąd Rejonowy nie wskazał w pisemnych motywach uzasadnienia przyczyn, dla których pominął wnioski dowodowe strony pozwanej.

Powyższe czyni zasadnym zarzut strony pozwanej dokonania wadliwych ustaleń faktycznych przez Sąd pierwszej instancji, w wyniku naruszenia przepisu 217§1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c., co z kolei doprowadziło do dokonania przez Sąd dowolnej oceny dowodów, jako nie opartej na całym zaoferowanym przez strony materiale dowodowym. Sąd Rejonowy pominął bowiem materiał dowodowy istotny dla rozstrzygnięcia sprawy. W konsekwencji wydał zaskarżony wyrok w oparciu o zeznania świadków zgłoszonych przez stronę powodową i zeznania powoda, odmawiając wiary jedyemu przesłuchanemu świadkowi strony pozwanej M. C. (1) oraz pozwanemu. Przy czym Sąd Rejonowy podszedł bezkrytycznie do zeznań świadków strony powodowej co do wadliwego działania systemu O., mimo że osoby te zostały zwolnione z pracy przez pozwanego w trybie dyscyplinarnym z takiej samej jak powód przyczyny i pozostawali z pozwanym w sporze sądowym. Odmowa zweryfikowania przez Sąd Rejonowy w takiej sytuacji prawdziwości zeznań świadków strony powodowej, w oparciu o dowód z zeznań świadków: J. R., A. K., R. S., S. S., A. S., M. D., których to przeprowadzenia konsekwentnie domagała się strona pozwana, uniemożliwiła stronie pozwanej wykazanie zasadności swoich roszczeń, czym doszło do naruszenia przepisu art. 217§ 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. Sąd może bowiem pominąć środki dowodowe jedynie wówczas, gdy okoliczności sporne zostały dostatecznie wyjaśnione lub jeżeli strona powołuje dowody jedynie dla zwłoki, co w będącej przedmiotem osądu sprawie nie miało miejsca.

Uznanie przez Sąd Rejonowy na podstawie zeznań świadków strony powodowej i powoda, że system O. nie zezwalał na zawarcie umowy sprzedaży Internetu bez wskazania numeru telefonu z sieci (...) lub telefonu na kartę także z tej sieci, wobec odmiennych w swej treści zeznań M. C. (1), który z ramienia pozwanego jako kierownik działu usług mobilnych testował działanie tego systemu oraz bez przeprowadzenia dalszych wniosków dowodowych pozwanego zgłoszonych na tą samą okoliczność, należy uznać za dowolne. Tym bardziej, że świadek D. P. (2), której wszak Sąd Rejonowy dał wiarę, przyznała że usługę internetową bez wprowadzania do umowy dodatkowego numeru telefonu można było zawrzeć od 2011r.. Już tylko z jej zeznań wynika zatem, że w 2011r. (a zatem w spornym okresie) system O. działał prawidłowo. Co znamienne w sprawie toczącej się z udziałem D. P. (2) przed Sądem Rejonowym w Sieradzu, ustalono że system O. został zmodyfikowany już w 2010r. i już od 2010r. umowa sprzedaży produktu była możliwa do zarejestrowania, bez potrzeby podawania numeru telefonu abonenckiego (uzasadnienie k. 206 akt). Nie można również zapominać, że świadkowie G. B., T. N. oraz M. P. są już byłymi pracownikami pozwanego, gdyż przegrali sprawę o przywrócenie do pracy, gdzie również była badana kwestia prawidłowości działania systemu O..

Wprowadzenie instrukcji obsługi systemu O. w 2012r. wbrew twierdzeniom Sądu Rejonowego nie oznacza zmiany działania tego systemu w latach wcześniejszych w interesującym nas w niniejszej sprawie aspekcie. Przeczy temu fakt, że strona pozwana dysponuje umowami sprzedaży usługi internetowej z okresu objętego sporem, a zatem przed wprowadzeniem instrukcji obsługi systemu O., które zostały zawarte bez wprowadzenia dodatkowego numeru telefonu, co umknęło uwadze Sądu Rejonowego.

Ponadto nie można pominąć faktu, że powód – co sam przyznał- nigdy nie zawiadamił pozwanego o stosownej przez siebie praktyce wpisywania przy sprzedaży usługi internetowej innego niż wskazanego przez klienta numeru telefonu tj. numeru własnego lub swoich bliskich.

Przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów, wobec stwierdzonych wyżej uchybień proceduralnych, nosi znamiona dowolnej oceny zebranego materiału dowodowego. Sąd Rejonowy pomijając bezpodstawnie wnioski dowodowe strony pozwanej doprowadził bowiem do nie wyjaśnienia wszystkich istotnych w sprawie okoliczności, co doprowadziło do naruszenia art. 52 § 1 punkt 1) i art. 56 k.p. poprzez uznanie, że postępowanie powoda nie nosiło znamion ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał zbadania merytorycznej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie. Nierozpoznanie istoty sprawy zachodzi wówczas, gdy sąd pierwszej instancji nie rozważył wszystkich zarzutów pozwanego dotyczących kwestii faktycznych czy prawnych rzutujących na zasadność roszczenia powoda, pominął merytoryczne zarzuty zgłaszane przez strony (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 26.11.2012 r., III SZ 3/12, LEX nr 1232797, wyrok Sądu Najwyższego z 12.11.2007 r. I PK 140/07, OSNP 2009 nr 1-2, poz.2)

Również brak odniesienia się do całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jest nie tylko mankamentem uzasadnienia, ale także, zgodnie z utrwalonym w tej mierze orzecznictwem Sądu Najwyższego, uzasadnia twierdzenie o braku wyjaśnienia materialnoprawnej podstawy rozstrzygnięcia, co podlega badaniu niezależnie od zarzutów apelacji. Nie jest bowiem możliwe prawidłowe zastosowanie prawa materialnego bez zgodnego z prawem procesowym ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (art. 328§ 2 k.p.c.)

Trzeba też mieć na uwadze, że chociaż w myśl art. 382 k.p.c. postępowanie apelacyjne ma charakter merytoryczny i w tym znaczeniu jest przedłużeniem postępowania przeprowadzonego przed sądem pierwszej instancji, to w procesie kierować się należy również wymogiem instancyjności, o której traktuje art. 176 ust. 1 Konstytucji RP. Oznacza to, że sąd drugiej instancji nie może zastępować własnym orzeczeniem orzeczenia sądu pierwszej instancji, gdyż mogłoby to doprowadzać do sytuacji, w których sąd odwoławczy orzekałby jako jedna i ostateczna instancja (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 lipca 2007r., III UK 20/07, OSNP 2008/17-18/264).

W postanowienie z dnia 9 stycznia 2014r. w sprawie V CZ 80/13 Sąd Najwyższy stwierdził, że przed sądem drugiej instancji, w ramach zasady pełnej apelacji można jedynie uzupełnić postępowanie dowodowe, ale nie doprowadzać do zastępowania w tym sądu pierwszo-instancyjnego. Podstawowych czynności procesowych nie powinien przeprowadzać sąd odwoławczy, który ma przede wszystkim skontrolować prawidłowość przeprowadzenia przez sąd pierwszej instancji postępowania rozpoznawczego i zastosowanych przepisów prawa materialnego. A zatem zaniechanie przeprowadzenia dowodów, które miały podstawowe znaczenie dla rozpoznania istoty sprawy, powinno skutkować uchyleniem wadliwego orzeczenia sądu pierwszej instancji.

Podzielając w pełni tą argumentację i dochodząc do przekonania, że Sąd Rejonowy nie dokonał w sprawie niezbędnych ustaleń co do przedmiotu sporu i nie objął rozstrzygnięciem materialnej podstawy żądania, a zatem nie rozpoznał istoty sprawy, Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok w punktach 1, 2, 3 i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy przeprowadzi dowody zgłoszone przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew oraz w piśmie procesowym z dnia 13 stycznia 2014r. Dodatkowo celem oceny prawidłowości rozwiązania umowy o pracę, Sąd Rejonowy ustali czy, a jeżeli tak, to od kiedy powód był członkiem związku zawodowego oraz w jakiej dacie pozwany dowiedział się o naruszeniu przez powoda obowiązków pracowniczych będących podstawą rozwiązania z nim umowy o pracę.